

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 9/16

Luxemburg, 2 februari 2016

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-47/15
Sélina Affum / Préfet du Pas de Calais en Procureur général de la Cour
d'appel de Douai

Volgens advocaat-generaal Szpunar mag een vreemdeling die niet is onderschept bij het illegaal overschrijden van een buitengrens van de Schengenruimte, niet in de gevangenis worden gezet om de enkele reden dat hij illegaal het grondgebied van een lidstaat is binnengekomen

Die situatie doet zich met name voor wanneer de vreemdeling wordt onderschept bij het verlaten van de Schengenruimte, hij enkel op doorreis is en ten aanzien van hem een procedure loopt met het oog op zijn overname door de lidstaat vanwaar hij komt

Naar Frans recht kan aan onderdanen van derde landen een gevangenisstraf van een jaar worden opgelegd indien zij illegaal het Franse grondgebied zijn binnengekomen.

Op 22 maart 2013 is Sélina Affum, van Ghanese nationaliteit, door de Franse politie onderschept aan de ingang van de Kanaaltunnel, aan boord van een autobus komende uit Gent (België) met bestemming Londen (Verenigd Koninkrijk). Na vertoon van een Belgisch paspoort waarop de foto en de naam van een derde stonden, is zij bij gebreke van enig ander identiteits- of reisdocument op haar naam, eerst in verzekering gesteld wegens illegale binnenkomst op het Franse grondgebied en vervolgens is zij, in afwachting van haar overname door België, in vreemdelingenbewaring gesteld.

Omdat Affum de rechtmatigheid van haar in verzekeringstelling betwist, vraagt de Cour de cassation (Frankrijk) het Hof van Justitie of, gelet op de richtlijn betreffende de terugkeer van illegaal op het grondgebied verblijvende onderdanen van derde landen¹, de illegale binnenkomst van een derdelander op het nationale grondgebied kan worden bestraft met een gevangenisstraf.

In zijn conclusie van heden brengt advocaat-generaal Szpunar om te beginnen in herinnering dat de richtlijn van toepassing is op **illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijvende onderdanen van derde landen** en dat zij volgens de rechtspraak van het Hof er zich in **twee situaties** niet tegen verzet **dat aan een dergelijke derdelander een gevangenisstraf wordt opgelegd**: 1) wanneer de bij de richtlijn ingestelde terugkeerprocedure is toegepast en de derdelander zijn illegaal verblijf op het grondgebied van de lidstaat zonder geldige reden voortzet² en 2) wanneer de terugkeerprocedure is toegepast en de derdelander in weerwil van een inreisverbod opnieuw het grondgebied van de lidstaat binnenkomt³.

De advocaat-generaal is van mening dat **de richtlijn wel degelijk van toepassing is op de situatie van Affum**. De richtlijn zou namelijk alleen niet op haar van toepassing zijn indien zij was onderschept bij het binnenkomen van de Schengenruimte via een buitengrens. Affum wilde de Schengenruimte echter niet binnenkomen (zij bevond zich er al wegens haar verblijf in België en Frankrijk) maar verlaten (aangezien het Verenigd Koninkrijk geen deel uitmaakt van de Schengenruimte).

¹ Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PB L 348, blz. 98).

² Arrest van het Hof van 6 december 2011, Achughbabian (zaak [C-329/11](#), zie PC nr. [133/11](#)).

³ Arrest van het Hof van 1 oktober 2015, Celaj (zaak [C-290/14](#), zie PC nr. [112/15](#)).

Evenmin volgt uit het feit dat ten aanzien van Affum geen terugkeerprocedure is toegepast, maar een procedure tot overname door de lidstaat vanwaar zij kwam (België), dat de richtlijn niet op haar situatie van toepassing is, aangezien het geval van overname uitdrukkelijk in de richtlijn is genoemd.

Ten slotte verzet het feit dat Affum louter op doorreis was zich niet tegen de toepassing van de richtlijn: een derdelander die zich aan boord van een autobus bevindt en die niet voldoet aan de voorwaarden voor binnenkomst is duidelijk op het grondgebied van de betrokken lidstaat (in casu Frankrijk) aanwezig en dus is er sprake van „illegaal verblijf”.

Aangezien de richtlijn van toepassing is en de vreemdeling niet valt onder een van de twee situaties waarin hem een gevangenisstraf kan worden opgelegd (hetgeen in casu het geval is aangezien ten aanzien van Affum geen terugkeerprocedure is toegepast en zij niet in weerwil van een inreisverbod het Franse grondgebied opnieuw is binnengekomen), concludeert de advocaat-generaal dat **aan een derdelander als Affum geen gevangenisstraf kan worden opgelegd om de enkele reden dat hij illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijft.**

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170